

Te Taha Moana

nā Heni Turner rāua ko Julie Ellis

Atakura

He Whakatau

Me mātua pānui kia mārāma rawa koe ki ngā whārangi 8–14 o tēnei pukapuka.



He whakarāpopoto

Pānuitia te whakarāpopoto ki te ākonga. Katia ōu whatu. Ka rongo koe i te aha? He aha ngā oro i roto i te pukapuka *Te Taha Moana*?

He kupu whakataki

Kia kaha ki te whakamahi i ngā wheako me ngā mōhio o ngā ākonga. Kia hāngai tonu te whakatenatena ki te whakauru i ngā ākonga katoa. Me whakatītina rawa te pūkenga tiro whakamua. Matapakihia ngā kupu hou me te āta whakamahi i te papa kupu, whakairo kupu rānei me ngā whakaahua kei te uhi. Me whakamaumahara hoki te ākonga ki te pātai i a ia anō i te wā e pānui ana ia mai i te tīmatanga ki te mutunga o te pānui.

Matapakia ngā momo oro tērā tonu pea ka rongona e te ākonga i te one mehemea kāore tētahi atu tangata i reira.

He aha ngā oro tērā tonu pea ka rongona e te ākonga mehemea i reira hoki ētahi atu tātanga? Matapakia.

Whakawhitiwhiti kōrero mō ngā oro ka rongona ki ētahi wāhi ake.

He Matapaki

Tirohia te pai o te pānui a te ākonga

I te wā o te matapaki me pānui te ākonga i te katoa, i tētahi wāhanga noa iho rānei, o te pukapuka ki a koe. Kātahi ka:

- whakanui, āta tatari, whakahau tika;
- titiro mēnā e tika ana, e pai ana hoki (mā te tatau i ngā hē), te rere o te reo;
- titiro mēnā e mārāma ana, mā te whai i tētahi o ngā huarahi e whai ake nei;
 - te pātai i ngā whakapuaki māramatanga me ētahi e tika ana, ā, whakaritea kia kōrero anō te ākonga i tētahi wāhanga o te pakiwaitara ki āna kupu ake;
 - te pātai mō tētahi āhuetanga o te pakiwaitara, arā, te kaupapa, te ritenga, ngā ariā matua, te raupapatanga, ngā kiripuka;
 - te whakatenatena i te ākonga ki te titiro ki mua, ki te matapae hoki, i te wā o te whakataki.

Whakaarohia he aha atu hei mahi mā te ākonga

Me whakahau te ākonga:

- ki te whakamahi anō i te pukapuka i te taha o te mīhini ripene kōrero, i tōna kotahi rānei;

- ki te whakaoti i tētahi o ngā hei mahi e pā ana ki te pukapuka;
- ki te whakaharatau kia eke te ākonga ki tētahi atu taumata.

He whakapuaki māramatanga

1. I hea te kōtiro i rongo i ngā oro katoa?
2. Ko ngā aha ngā mea o te ao tūturu i rongo ia i te one?
3. Ko ngā aha ngā mea rerekē i rongo ia?
4. Ko ēhea o ngā oro i rangona e te kōtiro, ki ōu whakaaro, ngā mea tino kaha rawa?
5. Ki ōu whakaaro, ko ēhea o ngā oro he pai ki te rongo? He aha ai?

Ngā whakautu ki ngā whakapuaki māramatanga

1. I te one. (I te taha moana.)
2. Ko ngā ngaru, te hau, me ngā karoro (me ngā tātanga pea).
3. Ko ngā whakatangitangi, te waka tere, ngā motokā, me te waka aihikirimi (me ngā tātanga pea).
4. Ka rerekē ngā whakautu.
5. Ka rerekē ngā whakautu.

He Mahere – Hei Tautoko i te Reo

E whai ake nei ētahi huarahi hei mahinga ngātahi mā ngā ākonga. Tirohia ngā whārangi kei te Tirohanga Whānui mō ngā tino āhuetanga o te pukapuka nei.

Te pūtake

I He tautuhi i ngā ariā matua mai i te pukapuka.

He whakatakinga ā-roro, he whakaharatau

I mua i te pānui i te pukapuka, matapakia te meka kei ia taiao ōna ake oro. He aha ngā momo oro ka rongona pea i te one?

Kia oti i te ākonga te pukapuka te pānui, kōrerorotia ngā oro rerekē i rangona e te kōtiro i roto i te pukapuka. Ko ēhea o āua oro ngā mea e tūmanakohia ana e te ākonga? He aha ai?

Whiriwhiria me pēhea e rerekē ai ngā oro i te one, kāore i reira ngā mea pēnei i ngā waka tere, ngā motokā me ngā waka aihikirimi.

Matapakia ētahi rongo pea o te tangata mehemea he tangata turi ia. Ka rerekē te āhua o ētahi wāhi ki taua tangata mehemea kāore ia i āhei ki te rongo oro?